

O pojistné povinnosti domácích dělníků, kteří nepracují přímo k zá-
kázce a na účet určitého podnikatele, nýbrž jen pro faktora firmy pod-
nikatelské. — Nález z 31. prosince 1919, č. 6998.

Sbírka n. spr. soudu a) 1920, I., str. 548.

b) úrazové:

Povinnosti úrazového pojištění podléhají všichni dělníci závodu i tehdy,
je-li rozdělen na několik oddělení a předpoklady pojistnou povinnost za-
kládající (§ 1, odst. 4. z. úraz.) dány jsou jen při oddělení jednom, před-
pokládajíc, že oddělení ta tvoří jediný závod ve smyslu § 1 z. úraz. —
Nález z 23. prosince 1919, č. 231.

Sbírka n. spr. soudu a) 1920, I., str. 525.

Důkaz o tom, že vyměření úrazových poplatků pojišťovacích z moci
úřední ve smyslu § 1, odst. 7. z. z 8. února 1909, č. 29 ř. z., stalo se proti
zákonu nebo spočívá na předpokladech zjevně mylných, náleží podnikateli.
— Nález z 24. června 1919, č. 3191.

Sbírka n. spr. soudu a) 1920, I., str. 265.

Při zjišťování mzdy pro výměr pojistných příspěvků úrazových je
započítati do pracovního výdělku dělníkova i hospodářskou hodnotu vý-
hody, které se dostává dělníkovi tím, že je mu pronajat v dělnických
domcích zaměstnavatelových byt za nižší nájemné, než jaké je v místě
obvyklé. — Ministerstvo soc. péče je příslušné rozhodovati ve věcech
jemu přikázaných bez ohledu, vzešel-li spor, resp. byl-li podán opravný
prostředek před 1. lednem 1918 nebo po něm. — Nález nejv. spr. soudu
z 9. února 1920, č. 1009.

Zamítnuta stížnost podnikatelova do rozhodnutí býv. c. k. minister-
stva soc. péče ve Vídni, kterým zamítlo stížnost do zvýšení pojistných
příspěvků úrazových za I. a II. pololetí r. 1915 provedeného na základě
opraveného výpočtu, při němž za závodní byty bylo započteno ne ná-
jemné, které dělníci skutečně platili, nýbrž nájemní hodnota těchto bytů
vyšetřená horními úřady.

Za pracovní výdělek, o němž mluví § 16 úrazového zákona je po-
važovati vše, co dělník vydělá v důsledku svého pracovního poměru
a s čím může jako s příjmem počítati, byť by nešlo vždy o požitky,
na něž by měl přímý právní nárok. Bylo patrným úmyslem zákonod-
árcovým, zabezpečit dělníku, postiženému úrazem, důchod, stanovený
v poměru k jeho příjmu před úrazem a tomuto příjmu pokud možno se
přibližující. Pro výklad pojmu „pracovní výdělek“ jsou tedy podstatny
dvě okolnosti: jednak aby šlo o hmotnou výhodu, již se zaměstnanci do-
stává na základě pracovního poměru, jednak aby výhoda ta byla na tolik
pravidelná a stálá, aby zaměstnanec s ní mohl počítati. Obě okolnosti ty
jsou při závodních bytech: poskytují se dělníkům za nájemné nižší než
v místě obvyklé a jsou tedy pro dělníky hospodářskou výhodou; posky-
tují se výhradně dělníkům, zaměstnaným v závodě a poskytnutí jich je
tedy důsledkem pracovního poměru (na čemž ničeho nemění, ponechává-li
se byt za určitých předpokladů i po skončení pracovního poměru. Rovněž
nerozhoduje, že se byty propůjčují na základě zvláštní nájemní smlouvy,
jenom některým dělníkům a že je lze dělníkovi odejmouti; jeť přece možno
i mzdu dělníkovu snížit!) Výhoda, které dělníci nabývají propůjčením

závodního bytu, není tedy nahodilá, nýbrž je spolu se mzdou základem hospodářského postavení dělníkova.

Stěžující si zaměstnavatel spolu namítal nepřislusnost ministerstva soc. péče proto, že spor vznikl a opravný prostředek byl podán ještě, než ve věci nadešla kompetence ministerstva soc. péče. I v tomto směru byla stížnost zamítnuta: Podle zákona z 22. prosince 1917, č. ř. z. 499, a podle ministerské vyhlášky z 27. prosince 1917, č. ř. z. 504, počala působnost ministerstva soc. péče ve věcech jemu přikázaných dnem 1. ledna 1918 bez ohledu, vzešel-li spor, nebo byl-li opravný prostředek podán před uvedeným datem nebo po něm.

Dělníkům, v podniku zaměstnaným, nepřísluší vůbec ingerence při zjišťování pojistné povinnosti podniku, nemají proto právo námitek proti rozhodnutí, týkajícím se této povinnosti. (Nález nejv. spr. soudu z 3. května 1920, č. 4518).

Odmítnuta jako nepřipustná stížnost vdovy po dělníku, zemřevším následkem úrazu, do rozhodnutí ministerstva soc. péče, schválivšího rozhodnutí nižších instancí o tom, že podnik, v němž se úraz udál, nepodléhal pojistné povinnosti úrazové.

Podle § 18, čl. 3. zákona o úraz. pojištění jest oznámiti rozhodnutí dělnické úrazové pojišťovny o pojistné povinnosti podniku pouze podnikateli, který jenom sám — vedle dozorčího orgánu státního — je oprávněn, podati proti němu námítky. Jiným osobám, tedy i zaměstnaným dělníkům nepřísluší vůbec ingerence při zjišťování pojistné povinnosti, nemají ani práva námitek nebo stížnosti proti rozhodnutí o pojistné povinnosti a nemají tedy vůbec postavení strany v řízení, zjišťujícím pojistnou povinnost podniku. Vyslovilo-li se místodržitelství a ministerstvo soc. péče na žádost vdovy-stěžovatelky o pojistné povinnosti podniku, nelze v tom spatřovati rozhodnutí, vydané pořadem instančním k zakročení legitimované strany, nýbrž pouze opatření vydané při výkonu dozorčího práva. Soukromým osobám však na výkon dozorčího práva politických úřadů nepřísluší zákonný nárok. Proto nejv. správní soud nemohl se obíratí meritorním přezkoumáním věci samé.

Zákony, nařízení, výnosy.

Odbor II.

Péče bytová.

Zákon ze dne 11. března 1921, č. 100, o stavebním ruchu.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Hlava prvá: Opatření stavenišf.

§ 1. Pozemky dosud nezastavěné nebo zastavěné, avšak k účelům obyvacím nezužitkované, mohou po dobu nynější nouze o byty býti vyvlastněny pro stavbu obytných domů nebo pro stavbu budov určených pro veřejnou potřebu (zejména pro stavbu ústavů léčebných, pro hospodářství a zahrady jejich) a pro komunikace k tomu nutné.

Za stejných podmínek vyvlastniti lze také pozemky, na nichž jsou obytné domy nebo jiné stavby, kterýchž příslušný úřad zakázal užívati nebo jež nařídil zbourati.